

Til

Finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Landbruks- og matminister Sandra Borch

Klima- og miljøminister Espen Barth Eide

Bærekraftig finans - taksonomi

Stortinget vedtok 17. desember 2021 en ny lov om bærekraftig finans som gjennomfører EUs taksonomiforordning og offentliggjøringsforordning i norsk rett.

I oktober 2022 presenterte Plattformen for bærekraftig finans (heretter omtalt som Plattformen) sin rapport med forslag til kriterier for å ivareta biomangfold og økosystemer. Det er stor uenighet om skogforslaget i rapporten. Det er nå opp til EU-kommisjonen å ta dette arbeidet videre.

Norges Skogeierforbund har i utgangspunktet vært positiv til et regelverk om bærekraftig finans. Vi vil imidlertid sterkt advare mot det forslaget som Plattformen nå har kommet med vedrørende biologisk mangfold og skogbruk (1.4 Forestry and Logging).

Vi viser til at representantene fra Business Europe og CEPF (det europeiske familieskogbrukets organisasjon) i Plattformen har tatt dissens vedrørende skogkriteriene, og de har en grundig begrunnelse for sine standpunkter fra side 44 i rapporten.

Arbeidet i Plattformen har vært svært krevende og preget av dyp splittelse. Våren 2022 utpekte Kommisjonen derfor fem anerkjente skogforskere til å delta i arbeidet. Fire av forskerne var tydelige på at flertallets kriterier ikke var vitenskapelig basert, og at kriteriene hadde slagside. De viste til at den vitenskapelige litteraturen som lå til grunn for forslaget, var utarbeidet med tanke på vern og ikke dekket skogens mangesidige funksjon. Skogforskerne anbefalte en fundamental endring av de foreslåtte, tekniske kriteriene. Anbefalingen ble i liten grad fulgt opp av Plattformens flertall.

Kriteriene som flertallet i Plattformen foreslår, tar ikke hensyn til nasjonal lovgivning, lokale forhold eller det arbeidet store deler av europeisk skogbruk har gjort for å bidra til et multifunksjonelt skogbruk. Det vil si et skogbruk som tar hensyn til biologisk mangfold, klima, friluftsliv og produksjon av fornybart råstoff.

Flertallets forslag har i stor grad lagt til grunn prinsippet «one size fits all». Det er en urealistisk tilnærming fordi det er store forskjeller i de naturgitte forholdene for skogen og skogbehandlingen i Europa. Måten skogen drives på er tilpasset lokale forhold. Det

er for eksempel satt helt urealistiske terskelverdier for hensyn til biomangfold, fordi man ikke har tatt hensyn til den store variasjonen i skogtyper i Europa.

Norges Skogeierforbund mener Regjeringen må be EU-kommisjonen utarbeide nye, vitenskapsbaserte kriterier som tar hensyn til forskjellene i det europeiske skogbruket. Kriteriene må legge til rette for å videreføre et multifunksjonelt skogbruk, og ta hensyn til nasjonale og regionale løsninger tilpasset de naturgitte forholdene. Hensynet til biologisk mangfold er viktig, men samtidig må hensynet til skogens rolle i klimasammenheng, for friluftsliv og for produksjon av fornybart råstoff, ivaretas. Slik forslaget nå er utarbeidet, retter det seg i første rekke mot å verne naturen og biomangfoldet, mens de andre områdene er utelatt.

Det er vanskelig å vurdere den eksakte effekten av forslaget for norsk skogbruk fordi det legger opp til et regime for forvaltningen av skogen som er svært annerledes enn det vi har i Norge. Nedenfor følger eksempler som vil være svært krevende å gjennomføre i familieskogbruket i Norge.

Eksempler fra rapporten:

Forslaget setter opp tre kategorier for skogbehandling (FMA1-FMA3). FMA1 er områder med naturlig foryngelse, flere aldersklasser og flere treslag, etc. FMA2 er intensivt drevet skog med minst tre forskjellige stedeagne treslag, mens FMA3 er intensive monokulturer med trær i samme aldersklasse (plantasjeskogbruk).

Det er høyst uklart for oss hvilken kategori familieskogbruket i Norge vil høre hjemme i. Størstedelen av skogen i Norge er eid av privatpersoner (77 prosent). Det er viktig at de foreslåtte reglene er enkle å bruke og ikke medfører et stort byråkrati.

I alle kategorier er det et krav om å sette av arealer på skogeiendommen (set-aside areas), og det skal ikke hogges i disse områdene til kommersielle formål. I FMA2 er det et krav om å sette av 20 prosent av skogeiendommen, og i FMA3 hele 50 prosent. (pkt. 1.2).

Kantsoner mot vann skal i utgangspunktet være på minst 30 meter, noe som alene vil innebære en fordobling av kantsonenearealet fra 7 prosent av skogarealet etter dagens praksis til 14 prosent

Det settes tak på hvor store hogstfeltene kan være (10 dekar for løvtrær, 30 dekar for bartrær). Det må minst være 100 meter mellom hvert hogstfelt, og det kan ikke hogges mellom hogstfeltene de første 40 årene.

Kriterium 1.1.1 omtaler «Long untouched forest» og definerer dette som skog der det ikke har vært drevet kommersiell virksomhet i 60 år. Dette kriteriet tar ikke hensyn til at den nordiske boreale skogen vokser sakte. Avhengig av vekstforhold vil skogen trenge 60-120 år på å bli hogstmoden. 57 % av den produktive skogen i Norge er over 60 år og vil kunne bli båndlagt etter dette kravet (NIBIO)

Kriterium 2.41 setter krav til tre forskjellige, stedegne treslag, hvor hvert treslag skal dekke minst 20 prosent av arealet. I den nordiske boreale skogen med få treslag er det ikke uvanlig at man fra naturens side har større områder med ett dominerende treslag. Eksempelvis i de tørre furudominerte skogene i Nord-Østerdalen vil det være nær sagt umulig å satse på treslagsblanding.

Vi vil også kommentere kriterium 7.2, som forbyr bygging av skogsbilveger i områder med 1 km eller mer fra nærmeste vei. Norge har blant Europas laveste dekning av skogsbilveier. Det er fortsatt stort behov for skogsbilveger, spesielt for å utvikle skogbruket i kyststrøkene, og i områder hvor man vil gå over til lukkede hogstformer og vei er nødvendig for å skåne terreng og røtter.

Selv om det tidvis er noe fleksibilitet i kravene, er det likevel realistisk å anta at tømmeromsetningen vil bli betydelig redusert dersom flertallets forslag skulle bli vedtatt. Foreløpige estimater tyder på at forslaget kan bety en halvering av hogsten og med det tilgangen på fornybart råstoff.

Det er heller ikke gitt at forslaget vil bidra til økt biologisk mangfold fordi kriteriene fokuserer først og fremst på kvantitet, ikke kvalitet. Det er ikke nødvendigvis et stort areal som gjør at biomangfoldet øker, men at de viktigste leveområdene til artene ivaretas.

Både finske og svenske myndigheter har vært svært kritisk til forslaget, blant annet fordi det ikke tar hensyn til nasjonale og geografiske forskjeller. Vi oppfordrer regjeringen til å samarbeide med de andre nordiske regjeringene om denne saken.

Vi viser videre til brevet vi sendte i september 2021 om saken, og legger ved lenke til pressemelding fra vår europeiske organisasjon, CEPF.

[CEPF Press Release | Why sustainable forest management is not considered as a green investment? | CEPF \(cepf-eu.org\)](#)

Regjeringen har siden starten av arbeidet med bærekraftig finans vært tydelig på at skogbruket oppfyller kravene for å regnes som en bærekraftig virksomhet. **Norges Skogeierforbund ber regjeringen om å avvise Plattformens forslag til kriterier for skogbruk og biologisk mangfold (1.4 Forestry and Logging), og be om at nye kriterier blir utarbeidet.**

Med vennlig hilsen

NORGES SKOGEIERFORBUND

Per Skorge

Ellen Alfsen